אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ב' שבט תרע"ב – יפו
נמען: הגאון ר' מאיר לרנר, אב בית דין אלטונה

בסכום של 5,000 מרק אי אפשר לייסד בית חרושת לשימורים, כי צריך עשרות אלפים. אבל אפשר להשתמש בו כדי לשכן פועלים יראי שמים ובני תורה במושבות, עם סיוע מהמושבות ומחברות הישוב. כך ישתפר מצב היהדות.

עיקרי הדברים

- בית חרושת לשימורים – לא מעשי.
- שיכון פועלים בני תורה במושבות.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עיה"ק[2] יפו ת"ו[3], ב' שבט תרע"ב[4].

לכבוד הרב הגאון המפורסם, צדיק ונשגב, אוצר תו"י[5] מו"ה[6] מאיר ד"ר[7] לערנער [הרב ד"ר מאיר לרנר, רבה של אלטונה] שליט"א[8] אבד"ק[9] אלטונא והמדינה יצ"ו[10].

אחדשה"ט[11] באה"ר[12],

יסלח לי אדוני הרב, כי אחרתי הרבה יותר מדאי את תשובתי על מכתבו הנכבד, כי לא היתה לי האפשרות להעמיד את הענין על בירורו מכמה מניעות. כעת נתברר לי הדבר, שבסכום חמשת אלפים מרק, שמציע כ"ג[13] שי'[14] במכתב, אין כלל מה לדבר ע"ד[15] יסוד בית תעשיה לקאנסערווים [מפעל לשימורים] לפי תכונת אה"ק[16] ומהלך מסחרה, נדרש להשקיע בעסק כזה,

---

1 ב"ה – ברוך השם
2 עיה"ק – עיר הקודש
3 ת"ו – תבנה ותכונן
4 תרע"ב – השנה תרע"ב (1911/1912)
5 תו"י – תורה ויראה
6 מו"ה – מורנו הרב
7 ד"ר – דוקטור
8 שליט"א – שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9 אבד"ק – אב בית דין קהילת
10 יצ"ו – ישמרה צורה ויחייה
11 אחדשה"ט – אחרי דרישת שלומו הטוב
12 באה"ר – באהבה רבה
13 כ"ג – כבוד גאונו
14 שי' – שיחיה
15 ע"ד – על דבר
16 אה"ק – ארץ הקודש

גם בהתחלתו, לפי דברי הבקיאים בדבר, כמה עשיריות אלפים. וכשיעלה סכום כזה בידי האגודה הנכבדה, אז יש מקום לרעיון הנכבד הזה, שעוד חזון למועד בעזה"י[17] לדבר על כל פרטיו.

אמנם יש לפנינו ככר של עבודה, שגם בסכומים קטנים כאלה אפשר לעשות צעד להתחלה, והוא לכונן מצב לפועלים כשרים במושבות, ביחוד בני תורה לזה יוכל להשיג סיוע ג"כ[18] מהמושבות עצמם בענינים של טובת הנאה, שהם שוים הרבה למתישב מחדש, ואולי גם מהחברות הישוביות הגדולות. והטובה שתוכל לצמח מזה למצב היהדות, כשיתרבו במושבות פועלים יראי ד' ות"ח[19], גדולה היא מאד. ואחלה בזה מכת"ר[20], שיואיל לשים לב לדברי אלה, אולי יהי'[21] ד' עמנו ונוכל להוציא את הדבר הגדול הזה אל הפועל.

והנני חותם בברכה באה"ר, ידידו דוש"ת[22] מקודש,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

17 בעזה"י - בעזרת השם יתברך
18 ג"כ - גם כן
19 ות"ח - ותלמידי חכמים
20 מכת"ר - מכבוד תורתו
21 יהי' - יהיה
22 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו